

Handläggare
Stina Airijoki
08-508 26 063**Till**
Trafiknämnden
2019-02-14

Åtgärdsplan Gångplan 2019. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner lägesrapporten Åtgärdsplan *Gångplan* för 2019.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Stockholms första gångplan antogs av kommunfullmäktige i april 2016. Gångplanen är en av flera tematiska fördjupningar av *Stockholms Framkomlighetsstrategi*. *Gångplanen* beskriver förutsättningarna för gående i staden, samt ger en målbild för ökad gångvänlighet.

Syftet med denna åtgärdsplan är att beskriva aktiviteter som planeras under året 2019, med utblick längre fram, för att nå målet i *Gångplanen*. I arbetet för ett mer gångvänligt Stockholm vill kontoret öka andelen gående, men också ta hand om alla de som redan går och ge dem bättre förutsättningar för detta. Kontoret vill under 2019 lägga extra fokus på ytterstaden, där staden har högt ställda mål om bättre förutsättningar för gående.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 063
Växel 08-508 27 200
stina.airijoki@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Åtgärdsplanen beskriver kontorets investerings- och driftprojekt som genomförs med medel avsatta för genomförande av *Gångplan*. Aktiviteterna genomförs för att öka gångvänligheten inom väg och gata, samt för att öka kontorets kunskaper inom området gångtrafik. Övriga aktiviteter beskrivna i den handlingsplan som hör till *Gångplanen*, som till exempel arbetet med Levande Stockholm eller förbättrad snöröjning för gående och cyklisterna, redovisas därför inte i detta ärende.

Bakgrund

Stockholms gångplan antogs av kommunfullmäktige i april 2016. Gångplanen är en av flera tematiska fördjupningar av *Stockholms Framkomlighetsstrategi*. *Gångplanen* beskriver förutsättningarna för gående i staden, samt ger en målbild för ökad gångvänlighet. Till gångplanen hör en *handlingsplan* med genomförandetid 2016-2021.

Arbete för ökad gångvänlighet i staden berörs i kommunfullmäktiges budget för 2019 genom uppdrag till kontoret att skapa fler gågator och genomföra breddningar av övergångsställen på platser med höga gångflöden.

Förutsättningar för gående i Stockholm

Stockholm har goda förutsättningar för gång. Stockholmare går redan idag relativt mycket och långt, också jämfört med andra europeiska städer. Gångresorna är flest i de centrala delarna av staden.

Mål och indikatorer

Gångplanens övergripande mål är att stadens offentliga rum ska ge bättre förutsättningar för alla invånare och besökare att kunna, vilja veta och våga gå. Indikatorer på måluppfyllelse enligt *Gångplanen* är att minst hälften¹ av alla lokala resor sker med gång samtidigt som stockholmaren fortfarande upplever stadens gaturum som attraktiva².

Syfte

Syftet med denna lägesrapport är att beskriva aktiviteter som planeras under året 2019, med utblick längre fram. Åtgärdsplanen beskriver hur staden ska fokusera och inrikta arbetet för att nå bästa

¹ Andelen lokala resor som sker med gång ska vara minst 60 % respektive 50 % i innerstaden och ytterstaden.

² Andelen människor som upplever stadens gaturum som attraktivt ska behållas på minst 85 % år 2030.

effekt utifrån tillgängliga resurser för att nå målet i *Gångplan* och ger bättre förutsättningar för gående i staden.

Aktiviteterna för att nå *gångplanens* målsättning, följs upp och aktualiseras regelbundet.

Avgränsning

Åtgärdsplanen beskriver kontorets investerings- och driftprojekt som genomförs med medel avsatta för genomförande av gångplan. Aktiviteterna genomförs för att öka gångvänlighet inom väg och gata, samt för att öka kontorets kunskaper inom området gångtrafik. Övriga aktiviteter beskrivna i den handlingsplan som hör till *Gångplanen*, som till exempel arbetet med Levande Stockholm eller förbättrad snöröjning för gående och cyklister, redovisas därför inte i detta ärende.

Att arbeta för ökad gångvänlighet är viktigt i trafikkontorets verksamhet och ska beaktas i samtliga projekt som genomförs. Det innebär att många aktiviteter för ökad gångvänlighet i staden utförs inom ramen för kontorets ordinarie verksamhet, utan att vara särskilt utpekade gångprojekt.

Inriktning för fortsatt arbete med handlingsplan för gång

Inriktningen för fortsatt arbete är att skapa ett mer gångvänligt Stockholm. Det finns behov av att förbättra förutsättningarna för gående i staden. I arbetet för ett mer gångvänligt Stockholm avser kontoret att lägga extra fokus på ytterstaden, där kontoret i *framkomlighetstrategin* definierat högt ställda mål om bättre förutsättningar för gående. Detta kan ske i samverkan med stadsdelsförvaltningar.

Platser och stråk för gående

Kontoret har sedan gångplanen antogs år 2016 genomfört en rad åtgärder för att öka gångvänligheten, framkomligheten och attraktiviteten längs tre av de fem utpekade strategiska gångstråken i *handlingsplanen*.

I det fortsatta arbetet för ett gångvänligt Stockholm, ser kontoret behov av att rikta resurser till ytterligare gångstråk och platser för att möjliggöra gångresor. Som en grund för detta är arbetet med att peka ut ett strategiskt gångnät i staden av hög prioritet.

Framkomlighet för gående

Framkomlighet är ett mått på gångvänlighet. När gående ges ökad framkomlighet, kan det ge konsekvenser för övrig trafik,

exempelvis genom att yta måste fördelas till gående på bekostnad av andra trafikslag eller att gående ges ökad prioritet i korsningspunkter.

Kontoret vill i arbetet för ett mer gångvänligt Stockholm under 2019 lägga resurser på nya förbindelser där kopplingar saknas. Kontoret vill även fokusera på befintliga stråk där många går men där standarden är låg, till exempel för att tillräcklig yta saknas i förhållande till mängden gående, eller att gående har låg prioritering framför andra trafikslag i korsningspunkter. Syftet är att öka framkomligheten för gående.

Attraktivitet för gående

Att Stockholm bibehåller hög attraktivitet för gående, är en av de indikatorer som preciseras i *Gångplanen*. Många faktorer bidrar till attraktiva offentliga rum. Vissa har tydligare koppling till ökad gångvänlighet, som hur stadsdelar hänger samman och att kopplingar finns till viktiga målpunkter, vilket skapar flöden av människor. Vid genomförande av åtgärder under 2019 för ökad gångvänlighet längs gångstråk i staden, läggs resurser på en medveten gestaltning av platsen, nya gatumöbler, grönska och kompletterande belysning.

Ekonomi

För genomförande av åtgärder för ökad gångvänlighet, används både investerings- och driftmedel. Störst andel investeringsmedel går till Huvudprojekt Gångstråk. Insatser såsom utvecklings- och påverkansarbete och kunskapsspridning, kommer att belasta driftbudgeten och ligger ofta till grund för framtida medvetna investeringar för gående. Medel finns avsatta i verksamhetsplan för 2019. Planerade investeringsprojekt har redan beslutats i trafiknämnden, eller kommer att tas upp som egna genomförandebeslut under året.

Åtgärder som bekostas av investeringsbudget

Nedan redovisas de åtgärder som är pågående, men ej färdigställda, samt de som planeras starta under 2019, för att ge en bild av kontorets arbete under året.

Huvudprojekt Gångstråk

Projekt	Tidplan	Åtgärder under 2019
Gångstråk Norrtullsgatan	2018-2021	Ny gestaltning och reglering av trafiken genomförs på första kvarteret norr om

		Karlbergsvägen, för att ge gående och cyklister prioritet. Nya vistelsekvaliteter tillskapas. Omfördelning av ytor för mer utrymme och bättre framkomlighet för gående utreds, samordnat med angränsande projekt längs hela stråket norr om Odenplan.
Gångstråk Hornstull- Telefonplan	2017-2019	Längs gångstråk Hornstull-Telefonplan utförs åtgärder för ökad framkomlighet och attraktivitet för gående. Gångytor breddas och nya vistelsekvaliteter tillkommer på utvalda platser. Gångtunneln mellan Marievik och Liljeholmen blir tryggare och mer attraktiv.
Lokala gångåtgärder	2018-2019	Mindre brister i framkomlighet och attraktivitet för fotgängare åtgärdas lokalt i Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista samt Spånga-Tensta, utifrån synpunkter från medborgare och stadsdelsförvaltningar.
Ny gågata	2019-2020	Utredning av förutsättningar för omvandling av befintlig gata till gågata startar.
Strategiskt gångnät - prioriterade platser och stråk	2019 - 2021	Platser och stråk där framkomlighet och attraktivitet behöver stärkas börjar identifieras och utredas för framtida investering.

Huvudprojekt Specifika åtgärder

Projekt	Tidplan	Åtgärder under 2019
Gångstråk Norra Hammarby Hamnen	2018-2019	I Norra Hammarby Hamnen ges gångstråket längs kajen ökad framkomlighet och tillgänglighet för gående. Genom ökad gångvänlighet väntas fler gående använda gångytan i stället för den parallella cykel-banan.
Norra Hammarby Hamnen, korsningsåtgärder	2018-2019	Som komplettering till åtgärder längs gångstråk Norra Hammarbyhamnen skapas bättre gångförbindelse mellan buss och båt vid Barnängsbryggan, samt säkrare passager för gående och cyklister förbi Tegelviksgatan och Tullgårdsgatan

Huvudprojekt Utvecklingsprojekt

Projekt	Tidplan	Åtgärder under 2019
Bredare övergångsställe	2018-2020	Erfarenheter från anläggande av bredare övergångsställen på platser med många gående sammanställs och utvecklas vidare och kan ligga till grund för kontorets vidare arbete i planering för gående. Ytterligare platser med många gående och behov av bredare övergångsställen identifieras och breddning av övergångsställe utförs.

Åtgärder som bekostas av driftsbudget

Att aktivt och riktat arbeta för ökad gångvänlighet i staden, är en relativt ny verksamhet för kontoret. Med stöd av aktuell forskning

såväl som genom egna piloter och tester, bygger kontoret upp en kunskapsbank för området gång.

En verktygslåda för analys av gångvänlighet, är en aktivitet utpekad i *handlingsplanen*. Denna underlättar i arbetet både med nya platser och stråk för gående och för att ta hand om alla de som redan går. Att identifiera och inventera målpunkter för gångresor och kopplingar mellan dessa, fungerar som stöd för framtida investeringar i ökad gångvänlighet. Det strategiska gångnätet blir också ett viktigt stöd i arbetet att förbättra gatudrift och gatuunderhåll för gåendes behov, vilket är en aktivitet identifierad i *handlingsplanen*.

Projekt	Tidplan	Åtgärder under 2019
Mäta gångtrafik	2017-2019	I pågående projekt genomförs utökad mätning av gångtrafik i staden.
Bedöma trängsel på gångytor	2018-2019	En Stockholmsanpassad metod för bedömning av trängsel på gångytor färdigställas och testas i några pågående projekt.
Riktlinjer för gångtrafik	2017-2019	Framtagna Riktlinjer för gångtrafik lanseras på kontoret under 2019.
Riktlinjer för gågata	2018-2019	Riktlinjer för beslut om nya gågaturegleringar, samt utformning av gågator tas fram. Uppdraget har koppling till <i>strategi för Offentliga rum</i> .
Strategiskt gångnät	2018 - 2019	Målpunkter för gångresor identifieras. Kopplingar mellan målpunkter inventeras. Arbetet ligger till grund för kontorets framtida investeringar i ökad gångvänlighet.
Utvärdering av genomförda åtgärder	2019	Erfarenhetsåterföring av genomförda gångprojekt utförs enligt Riktlinjer för gångtrafik..

Kunskapsuppbyggnad

Lansering av *Riktlinjer för gångtrafik* samt *Riktlinjer för gågator* inom kontoret planeras genomföras under 2019, för att sprida kunskap om förutsättningar för planering av en gångvänlig stad. Kontoret planerar att delta i relevanta konferenser och studiebesök under 2019, för att sprida våra erfarenheter och inhämta andras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Analys och konsekvenser

Stockholm är redan idag i stora delar, en attraktiv stad för gående. En gångvänlig stad kan locka människor som åker bil eller kollektivt att gå i stället. När staden växer, blir vi fler som använder stadens offentliga rum och kravet på hur staden utformas ökar.

Planerade åtgärder under 2019 kommer att höja gångvänlighet, framkomlighet och attraktivitet ytterligare för invånare och besökare i Stockholm. Kunskapsuppbyggnad inom området gång, underlättar för kontorets projektledare att prioritera gång i både investerings- och driftprojekt.

Jämställdhetsanalys

Studier visar att skillnaderna mellan hur män och kvinnor reser i Stockholm är relativt små och trenden är att de flesta skillnaderna minskar över tiden. I dagsläget är det något fler kvinnor än män som reser till fots. Kvinnor reser också något mer med kollektivtrafik. En kollektiv resa börjar och slutar ofta med en gångresa. Därför kan en satsning på ökad gångvänlighet upplevas som att den i något högre grad kommer till nytta för kvinnor. Samtidigt är ökad gångvänlighet i de offentliga rummen gynnsamt för alla grupper i samhället.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner lägesrapporten *Åtgärdsplan Gångplan 2019*. Budget för genomförande har preciserats i verksamhetsplan för 2019. För investeringsprojekt tas genomförandebeslut upp separat.

Slut